

Beantwoording politieke vragen raadsleden

Nummer DOC-18-115686
 Zaaknummer Z-17-013440
 Naam raadslid R. Manshanden en anderen
 Fractie GroenLinks, PW2010, PWF, Gemeente Belangen, PvdA
 Onderwerp Schriftelijke vragen GroenLinks, PW2010, PWF, Gemeente Belangen, PvdA Evaluatie huisvesting arbeidsmigranten
 Datum waarop de vraag is gesteld 7 december 2018
 Termijn beantwoording is 1 week voor technische en maximaal 2 weken voor politieke vragen.
 Portefeuillehouder
 Afdeling

Op 15 okt. is er een themaraad geweest over de huisvesting van arbeidsmigranten. Op die bijeenkomst was er alleen gelegenheid om te reageren op stellingen. Er was niet of nauwelijks gelegenheid om onze visies en/of input op dit thema in te brengen. Ook was er nauwelijks gelegenheid om vragen te stellen. In de infonota van 18-10- 2018 (DOC-18- 103767) staat te lezen dat we in het eerste kwartaal van 2019 geïnformeerd worden over de opdrachtformulering voor een extern bureau t.b.v. nieuw beleid op dit gebied. In ieder geval bij de partijen hierboven genoemd leven veel vragen. Omdat we een zorgvuldige evaluatie van dit beleid (zowel wat de inhoud als het proces betreft) belangrijk vinden hebben we de vragen die leven bij deze partijen gebundeld. Daarnaast hebben we afgesproken om ook de informatie te vragen die we missen. Daarom zijn de vragen verdeeld in vragen voor en over de evaluatie en overige vragen. Mocht u bij de overige vragen onderwerpen vinden die u wilt evalueren dan kunt u dat aangeven.

Vragen voor en over de evaluatie:

1.	Wie heeft de stellingen van 15 okt. jl. opgesteld en waarop was de keuze van deze stellingen gebaseerd?
antwoord	Wij zijn blij met de door u gestelde vragen. Dit geeft weer dat het onderwerp huisvesting arbeidsmigranten uw aandacht heeft. U geeft duidelijk aan dat u invloed wilt hebben op het beleid. Voor ons spreekt dit voor zich. U heeft de kaderstellende rol. Wij zijn van mening dat voor een goed beleid, goede feitelijke informatie nodig is. Deze informatie halen wij uit de evaluatie. Daarna beslist de raad over het beleid. De projectgroep huisvesting arbeidsmigranten heeft dit voorbereid voor het college. De stellingen zijn gebaseerd op vragen en opmerkingen die de afgelopen jaren zijn gemaakt, aangevuld met concrete zaken. We streven naar een goede kwalitatieve huisvesting van arbeidsmigranten.
2.	a. Komt er nog een moment, is er nog gelegenheid om input te leveren m.b.t. dit onderwerp? b. Zo ja, wanneer en hoe?
antwoord	a. Ja. b. U kunt tot 1 februari 2019 schriftelijk aanvullingen geven op de evaluatieopzet. Deze opzet wordt in een raadsinformatienota aan u toegezonden. Ook in de

	evaluatieopzet zelf is inbreng van raadsleden opgenomen.
3.	Wat zijn de hoofddoelen m.b.t. de opdracht aan dit externe bureau, verruiming van de mogelijkheden van de huisvesting t.b.v. de bedrijven, of verbetering van het welzijn van de arbeidsmigranten en/of de leefbaarheid in de kernen? Kunt u hier een beeld van schetsen welke aspecten van dit beleid geëvalueerd gaan worden? Bent u van plan de volgende evaluatievraagstukken mee te nemen in de evaluatie? - Wat waren de oorspronkelijke doelstellingen en kaders en komt dat nog overeen met de huidige ontwikkelingen; - Welke ontwikkelingen als gevolg van het beleid ziet u en moet dit wel of niet worden aangepast; - Is het beleid voldoende overzichtelijk? Hoe kan het beleid beter overzichtelijk gemaakt en vooral gehouden worden; - Zijn de huidige gebruiken en regels bij het doen van principeverzoeken en het aanvragen van vergunningen voor onderkomens voor arbeidsmigranten duidelijk en voor iedere aanvrager gelijk; - Hoeveel arbeidsmigranten zijn er in Medemblik en zorgt het huidige beleid voor voldoende opvangplekken voor die arbeidsmigranten; - Zijn de huidige opvangplekken voldoende leefbaar en hoe kan de leefbaarheid worden verbeterd;
antwoord	Het doel van de opdracht is het evalueren van het huidige beleid: inzicht krijgen 'in hoeverre met het vastgestelde beleid de doelstellingen zijn bereikt, of aanscherpingen nodig zijn of dat een inhoudelijke koerswijziging nodig is'. Ja, de door u genoemde evaluatievraagstukken nemen we mee.
4.	Kunt u een beeld schetsen welke richting u met de ontwikkeling van de huisvesting van de arbeidsmigranten beoogt?
antwoord	Het is aan de raad om, nadat de evaluatie van het huidige beleid is gedaan, kaders te stellen voor nieuw beleid. We streven naar een goede kwalitatieve huisvesting van arbeidsmigranten.
5.	a. In een recent verleden werd de regelgeving en de handhaving m.b.t. de huisvesting regionaal afgestemd. Hoe is het nu gesteld met de regionale afstemming m.b.t. de regelgeving en de handhaving? b. Hoe verhouden de regionale afspraken zich met het lokale Medembliks beleid en is er een aanpassing nodig?
antwoord	a. De regio NHN en de provincie besloten tot een concept regionaal plan van aanpak huisvesting arbeidsmigranten. Dit vindt u ook terug in de annotatie VVRE met daarin het voorstel (zie DOC-18-112471). Het in het Plan van Aanpak beschreven Model Westland leidt tot meer uniforme registratie. b. Dit is een onderdeel van de evaluatie.
6.	a. Welke groepen hebben er belang bij het beleid huisvesting arbeidsmigranten? Hoe zijn die belangen geborgd in het huidige beleid en in het gewenste beleid? b. Op welke manier worden de belanghebbenden bij de evaluatie en het maken van het nieuwe beleid betrokken?

antwoord	a. Dit onderwerp nemen we mee in de evaluatieopzet die we binnenkort naar u toe sturen. Te denken valt (niet limitatief) aan de arbeidsmigranten zelf, de huisvesters, uitzendbureaus, werkgevers, omwonenden, en raadsleden. b. Wij willen een representatieve groep belanghebbenden in de evaluatie betrekken. Dit doen wij door interviews/gesprekken. Als wij na evaluatie nieuw beleid opstellen, nemen we de belanghebbenden hierin uiteraard mee. Hiervoor stellen wij te zijner tijd een participatieparagraaf op.
7.	a. Wat zijn op dit moment de grootste knelpunten m.b.t. de handhaving? b. Op welke manier kan nieuw beleid deze knelpunten oplossen? c. Is er inzicht in de hoeveelheid illegale situaties en kan dit inzicht door nieuw beleid worden vergroot?
antwoord	a. Dit onderwerp nemen wij mee in de evaluatie. b. Dit moet blijken uit de conclusies en aanbevelingen van de evaluatie. c. Wij hebben op dit moment geen inzicht. Wij hebben deze vraag eerder beantwoord in een raadsinformatienota (DOC-18-102077). Model Westland geeft dit inzicht.
8.	a. Wij herinneren ons vaag dat er een lokaal en of regionaal loket was t.b.v. arbeidsmigranten met tolken. Klopt dit? Is dit loket er nog steeds? Zo, ja waar en hoe? Zal de tolk in het nieuwe beleid terugkomen? b. Om in het nieuwe beleid de positie van de arbeidsmigrant te beschermen kan er gedacht worden aan een laagdrempelige mogelijkheid tot het melden van misstanden? Bv. een telefoonnummer of informatiefolders rondom het huisvestingsbeleid in de eigen taal? Of zijn deze mogelijkheden er al?
antwoord	a. Een loket met tolken is ons niet bekend. Of er een tolk in het nieuwe beleid moet komen, moet blijken uit de conclusies en aanbevelingen van de evaluatie. b. Dit moet blijken uit de conclusies en aanbevelingen van de evaluatie. Op dit moment worden veel mistanden door de arbeidsmigranten gemeld bij haar ambassades. Deze zetten dit vervolgens door naar de instanties die dit onderzoeken. Daarnaast is er Stichting PLON (Pools Overlegplatform in Nederland). Het PLON is als organisatie sterk betrokken bij de belangen van de nieuwe Poolse migratie. De belangrijkste doelstelling van het PLON is nauwe samenwerking met de Nederlandse autoriteiten en ook coördinatie van het werk van de al bestaande Poolse organisaties om de uitwisseling van ervaringen te stimuleren en informatievoorziening over de doelgroep te verbeteren. Bovendien wil de stichting deelname van de doelgroep in het integratieproces bevorderen en als gevolg daarvan de situatie van deze migranten groep verbeteren.
9.	Huisvesting van de migranten bij de werkgever kan risico's met zich meebrengen, vanwege de dubbele afhankelijkheid positie (arbeidsuitbuiting, verlies van een dak boven hun hoofd, wanneer er geen werk meer is en/of ten gevolge van een conflict). Dit kan ondervangen worden door het opstellen van contracten, waarbij de rechten van de migrant beschermd worden en/of deze risico's uitgesloten worden. Hoe ziet de gemeente voor zichzelf een rol weggelegd in het huidige beleid, en is het college ook daartoe bereid dit in het nieuwe beleid mee te nemen en het opstellen van dergelijke contracten te stimuleren?
antwoord	Het huidige beleid bevat hiervoor geen regeling. Uit de evaluatie moet blijken of het wenselijk, uitvoerbaar en handhaafbaar is een dergelijke regeling in toekomstig beleid op te nemen. De rol en (juridische) mogelijkheden van de gemeente hierin nemen wij daarin mee.
10.	a. Eerder hebben wij opgemerkt dat de organisatie FairWork na onderzoek heeft aangegeven dat met name vrouwen kwetsbaar zijn in de tamelijk geïsoleerde

	opvang bij de ondernemers en/of opvang via uitzendbureaus (Zie DOC-18-073690). Bent u bereid hierin te investeren, o.a. door bij de handhavende controles ook een vrouwelijke Poolse agent mee te nemen? b. Hoe is dit geborgd in het huidige beleid en moet dit ook een plek krijgen in het nieuwe beleid?
antwoord	a. In de beantwoording van deze raadsvragen (zie DOC-18-073690) hebben we het volgende aangegeven: <i>“Wij vinden het belangrijk om de Poolse arbeidsmigranten te informeren over de woon- en werkomstandigheden. Wij verstrekken bij iedere huisvestingscontrole een informatiebrochure die in het Pools is opgesteld. Ook voeren wij integrale controles uit bij bedrijven waar concrete signalen zijn van uitbuiting. Dit doen wij samen met partnerorganisaties zoals de inspectie SZW.”</i> Daarnaast hebben we aangegeven het onderwerp uitbuiting en misbruik van werknemers in de evaluatie mee te nemen. Drie keer per jaar komen op uitnodiging van de politie Hoorn twee agenten uit Polen mee met de controles binnen de gemeenten Medemblik. b. Dit is niet geborgd in het huidige beleid. Uit de evaluatie moet blijken of het wenselijk, uitvoerbaar en handhaafbaar is een dergelijke regeling in toekomstig beleid op te nemen.
11.	a. Op dit moment zijn er in polder het Grootslag meerdere gebouwen waarbij arbeidsmigranten bij de agrariër opgevangen worden. Onlangs hoorden wij dat een sloot vervuild was nabij zo 'n gebouw. Hoe is het gesteld met de aansluiting van deze gebouwen op de riolering? Hoe is dat geregeld? b. Op welke manieren wordt in het huidige beleid omgegaan met deze zaken en wordt dit ook geëvalueerd?
antwoord	a. Het buitengebied is niet aangesloten op het gemeenteriool. Wij hebben hier ontheffing voor van de provincie. Aantakken op het gemeenteriool is maatwerk per geval. In overleg met de bedrijfseigenaar bekijken we of het doelmatig is om aan te sluiten op het riool. b. Aansluiting op riolering is niet opgenomen in het beleid voor huisvesting van arbeidsmigranten, maar in het Gemeentelijke RioleringsPlan (GRP). Het Hoogheemraadschap is kwaliteitsbeheerder die op de waterkwaliteit moet toezien. Al dan niet aansluiten op riolering is onderdeel van het vergunningenproces. Dit proces nemen wij mee in de evaluatie.
12.	Gezien de automatisering in de landbouw/logistieke sector in volle gang is en in de toekomst waarschijnlijk minder arbeidskrachten nodig zijn in deze sectoren en dus het aantal woonlocaties ook minder wordt. Kan worden meegenomen in het nieuwe beleid dat extra verblijfslocaties voor arbeidsmigranten van 'tijdelijke' aard dienen te zijn? Oftewel bijv. maximaal 10/15 jaar dat er een vergunning wordt afgegeven? Zoals de Grietje Slagterlaan?
antwoord	Uit de evaluatie en regionaal onderzoek (Plan van Aanpak Ontwikkelingsbedrijf NHN) moet blijken of het wenselijk, uitvoerbaar en handhaafbaar is een dergelijke regeling in toekomstig beleid op te nemen.
13.	Wij vragen ons af of er grenzen zijn aan het oprekken van de regelgeving m.b.t. de huisvesting t.b.v. de groeiomogelijkheden van bedrijven, kunt u daar een verhelderende visie op geven. Kortom: Waar is het end (westfries)?
antwoord	Het is aan de raad om, nadat de evaluatie van het huidige beleid is gedaan, kaders te stellen voor nieuw beleid.

Overige vragen:

14.	Voor de minimale m2 woonopp. per migrant wordt uitgegaan van de flexnorm minimaal 12m2 per persoon, geldt er ook een maximale norm, m.a.w. dat de max. opp. per persoon niet groter mag zijn dan een bepaald aantal m2?
antwoord	Nee.

15.	a. Mogen ook mensen met de Nederlandse nationaliteit gebruik maken van huisvesting voor arbeidsmigranten? b. Als dit volgens u niet mogelijk is, welke wetgeving voorziet er in dat elke nationaliteit van deze huisvesting gebruik kan maken behalve de Nederlandse, en welke wet geeft u handvatten om dit te handhaven? c. Hoeveel uur moet een migrant per maand minimaal werken om als arbeidsmigrant van huisvesting voor arbeidsmigranten gebruik te mogen maken? d. Hoe lang (dagen/weken/maanden) mag een arbeidsmigrant gebruik maken van huisvesting voor arbeidsmigranten als zijn/haar contract is afgelopen en de migrant niet meer werkt? En is dit ook juridisch/wettelijk te handhaven? e. Hoe lang (dagen/weken/maanden) mag een arbeidsmigrant gebruik maken van huisvesting voor arbeidsmigranten als zijn/haar contract is afgelopen en de migrant niet meer werkt? En is dit ook juridisch/wettelijk te handhaven? f. Als een migrant niet werkt en met toestemming/medewerking van de huisvester mag blijven wonen in een faciliteit bedoeld voor de huisvesting van arbeidsmigranten, zijn er voor de gemeente dan wettelijke mogelijkheden om die persoon die huisvesting te ontzeggen? Oftewel zijn er wettelijke mogelijkheden om niet werkende migranten huisvesting te ontzeggen? g. Staat de wet het toe om als gemeente afspraken met een huisvester te maken dat het de huisvester niet toegestaan is mensen zonder werk te huisvesten? h. Als migranten een appartement bewonen in een gebouw bedoeld voor huisvesting van arbeidsmigranten en ze krijgen bv. kinderen, mogen zij daar dan (met toestemming van de huisvester) met hun kinderen blijven wonen? Zo Nee, welke wet voorziet hierin? i. kunt u bij de vragen 13 a t/m 13 h ook de wetten benoemen/duiden die hierin voorzien?
antwoord	a. Nee, in het beleid wordt gesproken over buitenlandse werknemers. b. tot en met f. De gestelde vragen gaan over de relatie tussen werkgever - werknemers. Het toezicht op naleving van deze afspraken ligt niet bij de gemeente. Wij kunnen hierover geen goed oordeel geven. g. Een gemeente kan in haar beleid aanvullende maatregelen stellen. Dit mag echter niet in strijd zijn met hogere wetgeving. Daarnaast moet het handhaafbaar en uitvoerbaar zijn. h. Heel formeel is de huisvesting alleen voor de werkende arbeidsmigrant. Dit is zo opgenomen in onze bestemmingsplannen. i. Wij nemen aan dat het gaat om vraag 15 a t/m h. Op deze korte termijn is het niet

	mogelijk alle wetgeving uit te zoeken.
16.	a. Door welke instantie(s) wordt er gecontroleerd op de arbeidscontracten? b. Graag een verhelderende toelichting hoe, hoe vaak en welke zaken (werktijden, arbowet , woonomstandigheden enz.) gecontroleerd worden en door wie, en het zicht wat de gemeente hierop heeft. c. Klopt het dat sommige bedrijven slechts 3 maands contracten geven i.p.v. vaste contracten, mag dat ?
antwoord	a. De belastingdienst en de inspectie SZW worden gevraagd om contracten te controleren. Dit gebeurt alleen als Handhaving tijdens haar controles stuit op mistanden. Deze signalen worden dan via het RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centra) gedeeld met haar partners. b. Er wordt door het taakveld Handhaving eens per kwartaal gecontroleerd op huisvesting, arbeidscontracten, inhoudingen loon en boeteconstructies. Gemiddeld komt het taakveld handhaving tien misstanden per jaar tegen. Deze controles vinden plaats op locatie aan de hand van meldingen. Bij deze controles gaat er een erkende Poolse tolk mee. Tijdens de controles wordt de migrant gevraagd vrijwillig een interviewformulier in te vullen. De Inspectie SZW voert controles en opsporingsonderzoeken uit en participeert in het team Aanpak Malafide Uitzendbureaus (AMU). Daarin wordt nauw samengewerkt met de Belastingdienst en de UWV. Ook worden inleners gewezen op hun verantwoordelijkheid bij het inlenen van uitzendkrachten. c. Dat klopt. Dat mag.